

Denarna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 11/2003

str. 7

Denarni agregati, devizni tečajji ter obrestne mere Banke Slovenije

Denar, stanja konec meseca, stopnje rasti v %*	2002			2003	
	XII 02/ XII 01	Φ X 02-XII 02/ Φ X 01-XII 01	IX 03/ VIII 03	IX 03/ IX 02	Φ VII 03-IX 03/ Φ VII 02-IX 02
M1	11.1	15.4	1.3	11.5	12.3
M2	25.1	26.1	0.0	17.2	18.6
M3	18.4	21.4	0.1	9.8	13.0
Devizni tečaj, konec meseca, stopnje rasti v %	XII 02/ XII 01	Φ I 02-XII 02/ Φ I 01-XII 01	X 03/ IX 03	X 03/ X 02	Φ XI 02-X 03/ Φ XI 01-X 02
EUR	4.0	4.1	0.2	2.9	3.5
USD	-11.9	-2.0	-2.3	-13.4	-13.1
Obrestne mere, nominalne, v %	XII 02	I-XII 02	IV-VI 03	VII-IX 03	IX 03
Depozit preko noči	4.0	4.0	4.0	3.8	3.5
Repo DBZ ¹ 7-d	9.3	10.1	7.9	7.1	7.1
Repo DBZ ¹ 60-d	10.7	10.7	-	-	-
TBZ ² 60-d	8.4	8.4	7.2	6.5	6.5
TBZ ² 270-d	9.7	9.7	7.7	6.6	6.7

Vir podatkov: BS. Opombe: *po stanju konec meseca, revidirani podatki BS iz oktobra 2003, ¹devizni blagajniški zapisi (7-, 60-dnevni), ²tolarski blagajniški zapisi (60-, 270-dnevni).

Po znižanju nekaterih izmed svojih ključnih obrestnih mer za 0.25 odstotne točke v drugi polovici oktobra se je svet BS na svoji prvi seji v novembru ponovno odločil za enako znižanje. V primerjavi z začetkom leta so obrestne mere BS nižje med 2.25 in 2.75 odstotne točke, pri čemer znaša obrestna mera za lombardno posojilo 7.75%, obrestna mera za začasen odkup blagajniških zapisov v tujem denarju 6.75%, pri 60-dnevnih (90-dnevnih) tolaških blagajniških zapisih pa 6.0% (7.0%). Obrestna mera za začasni odkup deviz po zadnjem znižanju znaša 3.0%, obrestna mera za refinanciranje bank pa 5.0%. Pospešeno zniževanje obrestnih mer v zadnjih mesecih je sorazmerno z zniževanjem inflacije, ki se je v letošnjih desetih mesecih znižala za 2.4 odstotne točke. Ker je BS tudi tokrat znižala obrestno mero za začasni odkup deviz in posledično upočasnila stopnjo rasti tečaja evra, bo manjši prispevek rasti tečaja evra k inflaciji prispeval k njenemu nadaljnjemu zniževanju. Tako znižanje nominalnih obrestnih mer kot znižanje inflacije pa je potrebno za zagotavljanje neproblematičnega vstopa v sistem deviznih tečajev ERM II oziroma izpolnjevanje še preostalih konvergenčnih kriterijev.

Na promptnem deviznem trgu se že od začetka leta oblikuje presežna ponudba deviz, ki je septembra znašala 85.5 mrd SIT. Kot že v preteklih mesecih letošnjega leta so pretežni del presežne ponudbe ponovno ustvarili tujci (110.7 mrd SIT), preostalih 2.4 mrd SIT pa je predstavljala ponudba fizičnih oseb. Za razliko od predhodnih mesecev pa so podjetja neto kupovala devize (skupaj 23.5 mrd SIT). Na terminkem delu poslovanja se je tudi septembra oblikovalo presežno povpraševanje, skupaj za 80.9 mrd SIT, tudi na tem delu trgovanja pa so prevladovali tujci. V devetih mesecih leta znaša tako razlika med neto ponudbo deviz na promptnem delu poslovanja in neto povpraševanjem na terminkem delu poslovanja 130.5 mrd SIT.

Po upočasnitvi nominalne deprecije tolarja do evra na 0.1% v septembru se je ta oktobra povečala na 0.2%, na medletni ravni pa se je postopno upočasnjevanje deprecije nadaljevalo. Ob nižji inflaciji in hkratni počasnejši nominalni depreciji tolarja proti evru v primerjavi z istim obdobjem lani je gibanje realnega učinkovitega tečaja tolarja drugačno predvsem zaradi hitrejše deprecije tečaja ameriškega dolarja. Potem, ko je tolar v prvih desetih mesecih lanskega leta realno apreciral za 3.5%, je njegova apreciacija v desetih mesecih letos znašala 3.0%, samo v oktobru pa je tolar apreciral za 0.7%.

Graf: Izdajanje primarnega denarja

